Rok VIII

Nr. 75

# DZIENNIK POMORSKI

**PRZEDPŁATA:**

| | |
|---|---|
| Miesięcznie w ekspedycji | 2,55 zł. |
| Z odnoszeniem i w agencjach | 2,65 „ |
| Na poczcie, już z odnoszeniem | 2,89 „ |
| Kwartalnie w ekspedycji | 7,65 „ |
| Na poczcie, już z odnoszeniem | 8,67 „ |

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — — — kwoty abonamentowej.

**OGŁOSZENIA:**

na 4 stronie 6 łam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłómaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — — się nie gwarantuje. — — — —

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Czwartek: Cyryla D.
Piątek: Walerego.

**CHOJNICE, piątek, dnia 30. marca 1928 r.**

Słońca wschód 5.42 zachód 18.28.
Księżyca wschód 11.28 zach 3.36.

# Ostatnia próba.

Pan marszałek Piłsudski robi, jak miał się wyrazić niedawno, ostatnią próbę co do prawidłowego współdziałania rządu ze Sejmem. Oddawna już krążyły i krążą wśród społeczeństwa polskiego wieści, jakoby Sejm obecny miał być ostatni, gdyby rząd z nim współpracować nie mógł. Stąd z okazji otwarcia tegoż jest wskazanem zaspokoić ciekawość niejednego, co będzie dalej. Przed kilku dniami pisaliśmy, że dotychczasowe rządy sejmowe doprowadziły do znieczulenia społeczeństwa w obec rządów sejmowych tak, że naród nie żdziwiłby się wcale, gdyby pewnego dnia instytucja sejmowa została zawieszoną. Sejm przestał być w dotychczasowym swym składzie delegaturą życzeń i dążeń narodu. Posłowie uprawiali tam nie to, co naród chciał od rządu dla dobra Polski i całości, ale uprawiali interesy swych partyj. Nie patrzeli na to, co Polsce jako całości wyjdzie na dobro lub zło, tylko co dla ich stronnictwa jest pożyteczne. W partji upatrywano losy Polski, dla partji poświęcano ogólne interesy państwa, gdy się wykazało, że na tem może zyskać inna partja. To było owem partyjnictwem, o którego szkodliwości rozpisywaliśmy się przed laty, gdy było niewygodnie o tem pisać. Pomiędzy innemi sprawami o fundamentalnych podstawach, przy których partyjność wzięła górę nad wszechpolską myślą państwową, była sprawa reformy rolnej. Chciano ją rozstrzygnąć z tak zwanego prawicowo-umiarkowanego stanowiska partyjnego, gdy tymczasem była to sprawa ogólnego znaczenia państwowego, z którą się łączy w następstwie tego rozwój gospodarczy kraju i stopień zaufania zagranicy do naszej gospodarki państwowej. Nie bylibyśmy otrzymali napewno pożyczki, nie bylibyśmy mieli napewno tych dochodów państwowych, gdyby reforma rolna była się potoczyła koliskiem, zakreślonem w tych ramach, jakie mu nadawały stronnictwa partyjnym swym układem.

Musiało w tych warunkach dojść do tego, że naród zaczął Sejm uważać za rodzaj giełdowego targowiska partyjnego, nie mającego bezpośredniej łączności z myślą państwową i narodową. Gdy więc nadeszły pamiętne wypadki majowe, już wówczas nietylko naród, ale Sejm sam liczył się z możliwością nietylko rozwiązania ale skasowania i właśnie marszałek Piłsudski był tym, który mu żywot przedłużył wbrew życzeniom swych przyjaciół i zwolenników. Losy Sejmu spoczywają istotnie w ręku marszałka Piłsudskiego, i wewnętrzny rozbrat społeczeństwa całego ze Sejmem w jego postaci do ostatnich czasów jest tak głęboki, że nawet mało który kur zapieje, gdyby instytucja Seimu została na razie zawieszona. W innych krajach, choćby tylko w Niemczech, nie mówiąc już wcale o Anglji i Francji, nie obyłoby się bez wewnętrznej rewolucji, gdyby parlament miano skasować, tak tam głęboko zakorzeniło się poczucie o swobodach i wolnościach obywatelskich i demokratycznych, których wyrazem są parlamenty jako instytucje związane z narodem dla współpracy ze rządem i kontroli jego czynności. U nas nietylko skasowanie Sejmu minęłoby bez następstw, ale — powiedzmy to otwarcie — sprawiłoby nawet ulgę. Ot — do czego doprowadziły nasze Sejmy. Naród wolałby już znosić samowładztwo rządu, byle mieć porządek i spokój.

Czy do tego jednak dojdzie? Marszałek Piłsudski co do tego milczy na razie. Jeżeli zaś mówi o ostatniej próbie, to nie oznacza to jeszcze zupełnego skasowania rządów sejmowych. Naród dzisiejszy nie może być w nieświadomości politycznej wychowywany i musi mieć pewną kontrolę na rząd, ażeby wiedzieć, czy, rząd dobrze rządzi i ażeby rząd czuł nad sobą kontrolę i gospodarował po obywatelsku. To już nie dawniejsze czasy gdzie to narody egzystowały lub upadały zwycięskiemi wojnami lub klęskami. Dziś egzystencja narodów zawisła od ich wewnętrznej gospodarki i naród, który się rządzić nie umie i nie potrafi na tem polu zwycięsko wojować ze zagranicą, zginie powoli, bo mu obcokrajowcy, Żydzi, Niemcy i t. d. soki odbiorą. Nie można zatem tylko na rządzie polegać. Naród musi wiedzieć, co rząd robi w dziedzinie gospodarstwa krajowego i dla tego musi mieć jakieś zastępstwo pomiędzy sobą i rządem.

Spodziewać się należy, że obecny Sejm będzie lepszy od poprzednich i że zrozumie swoje zadanie. Spodziewać się należy, że mu rząd dopomoże przy niedoświadczeniu Sejmu. Ale — gdyby Sejm się znowu zawziął i zamiast pilnować dobra narodu, zaczął znowu uprawiać pieniactwo ze rządem, wowczas okazałby brak dojrzałości państwowej.

I wówczas dojdzie niewątpliwie do tego, że rząd zmieni Konstytucję, ażeby mógł Sejm w jego dotychczasowej postaci skasować i stworzy od siebie taką instytucję, którą w imieniu narodu sam będzie mógł kierować. Czy się na to zanosi, nie wiemy, ale jesteśmy przekonani, że do tego dojdzie, gdyby Sejm obecny stał się nieżywotny. Wówczas skasowane zostanie przedewszystkiem równe prawo wyborcze, ażeby niedoświadczony naród, zwłaszcza w Kongresówce i na Kresach Wschodnich zaprzestał wybierać krzykaczy i demagogów.

Sejm będziemy zatem mieli niewątpliwie i w dalszym ciągu, ale z bardzo okrojonemi prawami w obec rządu. Bez Sejmu rządzićby się zresztą nie dało, choćby tylko dlatego, ażeby wychowywać sobie ludzi do rządów. Obecnie naprzykład jest tak, że nie wiadomo, ktoby mógł rządy objąć, gdyby marszałka Piłsudskiego nie stało.

# Szczegóły otwarcia Sejmu.

## Orędzie Prezydenta.

Orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej mówi nasamprzód w krótkich słowach o działalności pierwszych dwóch Sejmów. Obecny Sejm trzeci wchodzi w swojem zaraniu pod znakiem sojuszu, jaki Polskę łączy z Francją i Rumunją, a dalej pod znakiem świadomości, że wewn. stosunki uspokoiły się i utrwaliły i że krajowi nie zagraża upadek gospodarczy. Sejm powinien pokazać, że umie położenie obecne należycie wyzyskać.

Przed otwarciem Sejmu przez marszałka Piłsudskiego rozległy się krzyki komunistów, a gdy dwa silne oddziały policji ich wyprowadziły i 7 z nich aresztowały, powstali posłowie socjalistyczni z „Wyzwolenia" i stronnictwa Chłopskiego i zaczęli śpiewać „Czerwony sztandar". Później rozległy się dźwięki ukraińskiego hymnu „Szcze ne zmerła Ukraina". Marszałek Piłsudski wszystkiego spokojnie wysłuchał z podpartemi na pulpicie łokciami, wreszcie rozpoczął czytanie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej.

# Socjalista Daszyński marszałkiem Sejmu.

## Jakie będą następstwa tego? — Komuniści wszczęli w Sejmie hałasy.

Socjalista poseł Daszyński został wybrany marszałkiem Sejmu, wybór przyjął i zapowiedział, że jako stary parlamentarzysta pojmuje doniosłość rządów parlamentarnych i będzie je temsamem bronił, a bronić ich będzie mógł najlepiej przez owocną współpracę rządu ze Sejmem. Ułatwi mu tę współpracę jego długoletnia znajomość z marszałkiem Piłsudskim, zażyłość z nim i wieloletnia wspólna praca na niwie społecznej.

Wybór p. Daszyńskiego na marszałka wywołał w Sejmie nadzwyczajne wrażenie, przedewszystkiem dla tego, że cała lewica połączyła się tu z mniejszościami, ażeby tem samem okazać niezaufanie do rządów marszałka Piłsudskiego.

Gazety są pełne uwag co do stosunku, jaki się w tym wyborze może wyłonić pomiędzy rządem a Sejmem. Gazety, przychylne mu lub od niego zależne, jak „Epoka", „Głos Prawdy", „Polska Zbrojna", „Ekspres" i inne widzą już rozbrat Sejmu z rządem i upadek pierwszego. Piłsudski pragnął widzieć marszałkiem ministra Bartla i to dla tego, ponieważ był to jego zdaniem najodpowiedniejszy mąż do kierowania Sejmem w duchu marszałka Piłsudskiego i skierowania Sejmu na drogi należytej współpracy Sejmu dla dobra kraju. Co teraz będzie, niewiadomo. Coprawda to Sejm na razie rozwiązany nie zostanie, ale współ praca jego ze rządem toczyć się będzie jak po grudzie i dobrych wyników spodziewać się nie można. „Epoka" upatruje we wyborze Daszyńskiego nawet prowokację dla rządu, ponieważ chodziło tu przedewszystkiem o wywołanie dla rządu i państwa wrogich nastrojów, co oczywiście musi pociągnąć dla współpracy ze rządem jak najgorsze następstwa. „Głos Prawdy" nazywa dzień wyboru Daszyńskiego marszałkiem ponurym dniem dla demokracji. Sukno współpracy rządu ze Sejmem zostało jednym zamachem przecięte. „Expres" powiada, że kraj został tym wyborem strasznie zaskoczony, za to socjalistyczny „Robotnik" jest bardzo zadowolony, podnosząc, że zwycięstwo Daszyńskiego jest zwycięstwem nietylko dla demokracji w kraju, ale pociągnie za sobą wzmożenie się międzynarodowych wpływów demokracji międzynarodowej.

Organ Narodowej Demokracji „Gazeta Warszawska" zapatruje się na wybór Daszyńskiego przedewszystkiem pod kątem partyjnym. Powiada, że wynik głosowania udowodnił, że została ona tak dalece usunięta w cień, że głosy jej nie są w możności zaważyć na szali. Lewica stanowi tak zwartą siłę, że prawica nie zdoła dla obrony rządu nic zrobić. Lewica ma siłę w ręku i jej nie wypuści. To jest najważniejszym znaczeniem wyboru Daszyńskiego na marszałka Sejmu.

Dalsza wiadomość radjowa głosi, że posłowie Bloku Bezpartyjnego zbiorą się w czwartek o 3 godz. po południu dla narad nad wytworzonem przez wybór marszałka Daszyńskiego położenie w kraju.

Nadmienić jeszcze wypada, że komuniści urządzili ogromny hałas przy wejściu marszałka Piłsudskiego na salę. „Polska zbrojna" powiada w obec tego, że wybór socjalisty Daszyńskiego na marszałka jest jakoby następstwem dla nich, co jest zawstydzającem dla kraju.

WARSZAWA, godz. 17.05. Nastąpiły dalsze ślubowania posłów, poczem nastąpił wybór wicemarszałków Sejmu. Marszałek Daszyński zarządził głosowanie. Głosowało 404 posłów. Kartek białych i nieważnych oddano 152. Ważnych było zatem 252. Absolutna większość wynosiła 127 głosów. Otrzymali posłowie: Woźnicki 246, Marek 239, Dąbski 230, Czetwertyński 214, Zachajkiewicz 201 głosów i zostali temsamem wybrani. Obecnie odbywa się wybór sekretarzy.

Przy wyborach na marszałka Senatu przeszedł przedstawiciel partji rządowej, senator Szymanski, który z 92 oddanych głosów uzyskał 54.

BERLIN. Gazety berlińskie zajmują się obszernie wypadkami w Sejmie Polskim. Wszystkie są tego zdania, że wybór marszałka Daszyńskiego będzie miał dla Sejmu brzemienne następstwa i doprowadzi do zatargów ze rządem.

(Ciąg dalszy na stronie drugiej.)

# Związek Tow. Ludowych na Pomorzu do Tow. Ludowych w Meksyku.

Patronat Związku Towarzystw Ludowych na Pomorzu odbył swoje posiedzenie w Smętowie w dniu 20 lutego 1928 r. Po omówieniu szeregu ważnych spraw zmierzających do ożywienia działalności istniejących Towarzystw względnie do uruchomienia nowych, postanowiono wysłać do Towarzystw Ludowych w Meksyku pismo treści niżej podanej.

Pismo zostało wysłane na ręce J. E. Ks. Nuncjusza w Warszawie a stąd do Towarzystw Ludowych w Meksyku.

Pismo to opiewa:

Tczew, dnia 21 marca 1928 r.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Do Szanown. Tow. Ludowych w Meksyku.

Dowiedzieliśmy się, że w prześladowaniu, które Wasza ojczyzna przechodzi, Wy tamtejsze Towarzystwa Ludowe, nietylko wiernie stoicie przy Kościele św., ale też znaczne oddajecie przysługi Wa-

szemu Duchowieństwu i Episkopatowi: bronicie ich, zasłaniacie, ułatwiacie im prace duszpasterskie. Doczytaliśmy się też w gazetach, że stąd ściągnęliście na siebie szczególniejszą nienawiść prześladowców Kościoła. My tu na Pomorzu także złączeni jesteśmy w Towarzystwa Ludowe, aby wspólnie wyrabiać się na dobrych Katolików i pożytecznych obywateli Państwa, ale jesteśmy obecnie szczęśliwsi od Was, bo zażywamy spokoju. Współczujemy z Wami gorąco i litujemy się nad Waszą niedolą, ale jednocześnie podziwiamy Waszą mężną postawę i wytrwałość. Toć za wiarę tracicie wolność, znosicie katusze, przelewacie krew, a spokojnie patrzycie w przyszłość. Widzimy, że niewzruszenie wierzycie, iż „Aniołom swoim rozkazał Bóg o Was, aby Was strzegli na wszystkich drogach Waszych. Na rękach oni noszą Was; abyście snadź nie obrazili o kamień nogi Waszej. Po lwach i żmijach stąpacie: lwa i smoka podepcecie (Ps 90 — 13)". Chwała Wam! Jesteście nam i całemu światu budującym przykładem jak ofiarnie i wytrwale i z jakim zapałem trzeba bronić swoich skarbów najdroższych. Dziękujemy Wam za tę naukę. Starajcie się o to, aby wszystko, co się u Was dzieje, dostało się po prasy do nas, to najżywiej zajmuje i utwierdza nas w pracy dla Boga i ojczyzny. Nie zapominamy też modlić się za Wami jak nas do tego nasi XX. Biskupi zachęcili. Prosimy Boga Wszechmogącego, aby nadal pokrzepiał siły Wasze, pomógł łaską swą przetrwać wszystkie tortury, pozwolił Wam jak najrychlej wywalczyć sobie prawo wolności wyznania i życia katolickiego. Pozdrawiamy Was po bratersku i łączymi się z Wami w haśle: „Niech żyje Chrystus Król."

Związek Towarzystw Ludowych
na Pomorzu.
Ks. proboszcz Kupczyński, patron.

## SPRAWY POLSKIE.

### Kim jest marszałek Sejmu Daszyński?

Urodził się 1866 w Małopolsce Wschodniej. Ma wykształcenie uniwersyteckie. Później obrał zawód dziennikarza. Jeszcze jako student pracował w organizacjach robotniczych. W r. 1897 był po raz pierwszy wybrany na posła do parlamentu austrjackiego jako socjalista. W Odrodzonej Polsce był prezesem ministrów rządu lubelskiego, w r. 1920 wiceprezesem ministrów.

### Kim jest marszałek Senatu?

Wybrany na marszałek Senatu senator Juljan Szymański urodził się w 1870roku w Kielcach, jest lekarzem - specjalistą na oczy, przebywał w głębi Rosji, Ameryce, gdzie w Chicago był współzałożycielem i kilkoletnim kierownikiem uniwersytetu ludowego oraz redaktorem dziennika ludowego. Później był profesorom przy Uniwersytecie Rockefellera, później przeniósł się do Brazylji, gdzie był profesorem przy uniwersytecie w Paranie. Obecnie jest profesorem przy uniwersytecie w Wilnie.

### Narada ministrów nad drożyzną.

We wtorek odbyła się w ministerstwie spraw wewnętrznych narada nad cenami chleba. Chodzi o powyższenie ceny o 5 groszy na 2 funtach. Ponieważ jednak zamierza się drogą spekulacji drożyznę wzmóc, zamierzają władze wydobyć z ukrycia u rolników zapasy zboża, ażeby ich za karę, podwyższyć w podatkach a równocześnie wstrzymać kredyty rolne.

Warszawskie piekarnie gonią już resztkami mąki, część młynów zaś zawiesiła produkcję, bo ceny za żyto są nazbyt wygórowane.

### Szczucie Żydów sowieckich przeciw Polsce.

W sowieckiej „Krasnaja Gazeta" rozpisał się Żyd sowiecki Ilja Erenberg o stosunkach w Polsce. Aóeby zaś jego kłamstwom tem więcej świerzono, podkreślił, że był osobiście w Warszawie i w Łodzi, z własnego zatem doświadczenia mówi. Powiada, że Polska prześladuje w szkołach język rosyjski i nie wprowadza go do szkół polskich jedynie w tym celu, ażeby mniejszość rosyjską zupełnie wytępić. Podobnych kłamstw i fałszów jest pełno. Zdaje się, że sowietom nie podoba się wynik ostatnich wyborów, zwłaszcza na ziemiach wschodnich i zabrali się tem samem do podszczuwania tego społeczeństwa przeciw Polsce.

### Partja wszechukraińska.

Ukraińcy, którzy głosowali na 4 rozmaite listy, pracują nad połączeniem się w jeden wielki wszechukraiński blok, w tym celu, ażeby prowadzić politykę za zjednoczeniem ziem ukraińskich w jedną wielką Ukrainę. Taki blok ukraiński liczyłby 45 posłów. Wątpią jednak, czy jedno tak wielkie stronnictwo da się utworzyć, ponieważ interesy poszczególnych partji są zanadto rozbieżne. 24 posłów należy do narodowych mniejszości z listy 18. 9 posłów wyszło z ukraińskiej socjalistycznej partji chłopskiej, 4 wyszło z prawicy roboczej — lista 19 — a 5 z nawpół komunistycznej lewicy — lista Nr. 8.

### Pożary rosną.

W ostatnim czasie mnożą się w Polsce pożary, co wywiera wrażenie, jakoby w Polsce istniała szajka zorganizowanych złoczyńców, którzy dobro obywateli i kraju świadomie niszczą. W powiecie stołpeckim już na pograniczu Bolszewji spaliło się we wsi Jaczno 35 gospodarstw z 87 zabudowaniami. We wsi Czerczyk w powiecie jarosławskim w Małopolsce spaliło się 38 gospodarstw z przeszło 100 budynkami gospodarskimi, oraz żywym i martwym inwentarzem, 2 czy 3 osoby zginęły w płomieniach. W Chamantówca w pow. grodzieńskim spaliło się 14 stodół i 10 domów mieszkalnych wraz z całem inwentarzem. We wsi Kniażewicze w pow grodzieńskim spaliły się 16 stodół i 9 chlewów. Nie obyło się również bez ofiar w ludziach.

### Hallerczycy i Dowborczycy.

Niemałe wrażenie wywołała podana przez nas wiadomość, że twórca legjonów p. generał Dowbór-Muśnicki oświadczył się obecnie za podporządkowaniem się marszałkowi Piłsudskiemu. Wiadomość ta nietylko się potwierdza, ale generał Muśnicki oświadczył nawet przed kilku dniami na pewnem zebraniu, że jest zatem, ażeby Hallerczycy i Dowborczycy połączyli się ze sobą, jak to się stało już w Wilnie. Generał mówił dalej, że źle czynią ci, którzy go pomawiają o partyjnictwo. Żołnierz powinien słuchać, a nie politykować, jeżeli jednak obecnie zajmuje stanowisko życzliwe dla Marszałka Piłsudskiego, to dla tego, że się przekonał, że marszałek udowodnił, że wie, czego chce, czego o ostatnim rządzie przedmajowym powiedzieć nie było można.

### Niemcy chcą odgrywać kozła w ogrodzie.

Rząd niemiecki zwrócił się podobno do rządu litewskiego z wnioskiem o pośrednictwo przy mających nastąpić wzajemnych układach w Królewcu pomiędzy Polską a Litwą. Czy wiadomość ta jest prawdziwą, niewiadomo dotychczas, ale coś tam niewątpliwie będzie. Niemcom bowiem ogromnie na tem zależy, ażeby nasiany przez nich kąkol nie został usunięty pomiędzy obydwoma narodami. Gdyby bowiem nastąpiła pomiędzy Polską a Litwą zgoda, wówczas lękają się Niemcy o przyszłość Prus Wschodnich, któreby się mogły dostać pod wpływy polsko litewskie.

Już to Niemcy starają się o to, ażeby w Europie materjału zapalonego nie brakowało, a równocześnie gadają w Lidze Narodów o konieczności wieczystego pokoju na świecie.

### Kraków chce się rozbudować.

Miasto Kraków postanowiło zaciągnąć w Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczkę w rozmiarach 20 miljonów zł. Układy są na ukończeniu. Za te pieniądze pobuduje miasto nowe ulice i naprawi drugie, dalej szosy, rozbuduje sieć tramwajową, elektrownię i gazownię, wybuduje dalej gmach Muzeum Narodowego, most żelazny na Wiśle, tanie domy, szkoły itd.

Czas byłby, ażeby dawniejsza stolica królewska odnowiła nieco swe czasy według współczesnych wymagań.

### Ciekawe szczegóły.

Krakowski „Kurjer Ilustrowany" podaje bardzo ciekawe szczegóły o ostatniem posiedzeniu Rady Naczelnej Związku Ludowo-Narodowego. Oto Roman Dmowski w swem przemówieniu miał oświadczyć, że przywódcy tego stronnictwa myśleli tylko o swoich prywatnych interesach, a dobro i dalszy rozwój stronnictwa stały dopiero na drugim planie. To się zemściło na nich, stronnictwo niegdyś tak potężne, zbankrutowało zupełnie.

Dalej Dmowski zaznaczył, że praca Związku Lud.-Narodowego powinna postępować w myśl programu Obozu Wielkiej Polski, aczkolwiek program ten wielce przywódcom się nie podoba. Program ten jest wejściem na nową drogę trzęsawiska, na którą wszedł obecnie Związek Ludowo-Narodowy. Przywódcy Związku prowadzą w Sejmie swoją politykę, nie oglądając się na społeczeństwo i porzucając z niem wszelkie czucie. W tych warunkach naród odwrócił się od przywódców parlamentarnych.

W dodatku parlament polski nie cieszył się dobrą sławą i stanowi przeżytek. Sejm drugi zbłaźnił się swoją polityką, a marszałek Piłsudski dał mu „batem przez pysk".

Związek Ludowo-Narodowy musi rozpocząć nowe życie wśród społeczeństwa, aby odzyskać stracone wpływy.

Przywódcy jak pp. Głąbiński, Szebeko i Wierczak uniewinnili się w skutek danej im nauczki. Rada naczelna postanowiła odłożyć uchwalenie rezolucji dla prac zarządu na czas późniejszy do chwili, w której rząd ukaże w Sejmie swoje kozery. Uchwaliła zatem zerwać z Chrześcijańską Demokracją, jako z rzekomą winowajczynią, odpowiedzialną za klęski Zw. Lud.-Narod. przy wyborach. Rząd marszałka Piłsudskiego postanowiono w Sejmie wszelkiemi środkami zwalczać.

Takie szczegóły podaje Krakowski „Kurjer Ilustrowany". Podajemy je na jego odpowiedzialność. Są one bądz co bądź bardzo ciekawe i — prawdopodobne.

## ZAGRANICA.

### Bolszewickie żarty z pokoju.

Bolszewicy wysłali do Genewy delegata Litwinowa, który tam w Komisji Przygotowawczej Konferencji Rozbrojeniowej agituje za natychmiastowem rozbrojeniem narodów, ażeby ludzie przestali o wojnach myśleć. Naturalnie, że nikt wniosku bolszewików poważnie nie wziął, bo wietrzył zakulisową zdradę. I oto pokazuje się, że bolszewicy działają według przysłowia „Modli się pod figurą, a ma djabła za skórą". O wieczystym pokoju gadają, a o wszechświatowym najkrwawszym przewrocie myślą. W Komisji udowodniono im bowiem ze strony angielskiej, że to oni wydawali olbrzymie sumy na zaopatrywanie w broń nacjonalistów chińskich, zaopatrując ich równocześnie w ogromne masy broni, ażeby pozyskać najkrwawszą wojnę domową na korzyść bolszewizmu, tak że anglicy, którzyby chętnie się rozbrajali, musieli od zamiaru odstąpić, ażeby mieć w pogotowiu oddziały dla tłumienia rozruchów w Chinach i obrony życia obcych poddanych, a zwłaszcza angielskich.

Litwinów oświadczył równocześnie delegatom angielskim, że bolszewicy domagają się tylko skasowania wojen międzynarodowych, wojen domowych za wojny nie uważają, owszem popierają je dla wywołania bolszewickiej rewolucji.

### Sowiety odrzucają współpracę pokojową.

Przedstawiciel sowietów odrzucił przedłożenie rządu japońskiego, ażeby sowiety przyłączyły się do mocarstw w celu zakazu dalszego dowozu broni do Chin. Sowiety twierdzą, że one w Chinach agitacji nie prowadzą, a jeżeli broń wprowadzają, to czynią to na zamówienie rządu chińskiego i nie są gorsze od innych mocarstw, które domagają się zakazu wprowadzania, a same wprowadzają do Chin nietylko broń, ale wielkie zastępy wojska. Sowiety nie mogą się zatem przyłączyć do współpracy pokojowej z innemi mocarstwami, ponieważ zamiary mocarstw w obec sowietów nie są szczere.

### Stolica św. a sprawy małżeńskie.

Najwyższa Konsekracja Świętego Officjum wydała dwa rozporządzenia w sprawach małżeńskich. Jeżeli małżeństwo jest mieszane lub gdy chodzi o osoby nieochrzcone, to w razie procesu małżeńskiego stroną skarżącą może być tylko katolik. Sprawy małżeństw mieszanych winny być dalej przedkładane bezpośrednio Konsegracji św. Officjum, a nie trybunałowi Roty Rzymskiej.

# Dalsze wiadomości ze Sejmu.

WARSZAWA, 28 marca, radjo 18,50, Na sekretarzy Sejmu wybrano posłów Michałkiewicza (Piast), Urbańskiego (Ch, D.), Zygmunta Piotrowskiego (P. P. S.). Roga (Wyzw,), Fijałkowskiego (Chłopskie), Rozmaryna (Żyd.), Ładyka (Ukr. soc.), Karau (Niem.). Pierwsi dwaj powołani zostali na urzędujących sekretarzy.

Następnie zażądał marszałek bezpośredniego ukonstytuowania się komisyj, ażeby już jutro mogła komisja budżetowa pracować, bo budżet na pierwszy kwartał roku budżetowego od 1 kwietnia do 1 lipca br. musi być we wszystkich 3 czytaniach uchwalony tak w Sejmie jak Senacie.

Posiedzenie jutrzejsze zajmować się będzie 1. czytaniem prowizorjum budżetowego, 1. czytaniem projektu o nadzwyczajnych inwestycjach i 1. czytaniem projektu ustawy o preliminarzu budżetowym za rok 1928-29.

Wniosek socjalistów o zupełnem ułaskawieniu przestępców politycznych oddano do komisji prawniczej.

# Ile głosów otrzymał marszałek Sejmu?

W ostatecznem głosowaniu poseł socjalistyczny Ignacy Daszyński wybrany został Marszałkiem Sejmu.

Głosowało 434 posłów. Białych kartek oddano 36, ważnych 398. Absolutna większość wynosiła 200 głosów. Poseł Daszyński otrzymał 206 głosów, poseł Bartel 142, pos. Zwierzyński 37, poseł Szypuła 13. Poseł Daszyński oświadczył, iż wybór przyjmuje i objął przewodnictwo, powitany hucznemi oklaskami na lewicy. Posłowie z Jedynki opuścili salę, a po chwili wyszli także ministrowie.

# Zatarg pomiędzy p. Calonderem a wojewodą śląskim.

Mamy znowu sprawę w Lidze Narodów o stosunki na Śląsku. Prezydent Komisji Mięszanej p. Calonder wydał swego czasu rozporządzenie, że w szkołach mniejszościowo-niemieckich należy książkowość prowadzić w dwóch językach, polskim i niemieckim. Przeciwko temu zaprotestował p. wojewoda Grażyński dla tego, że urzędnicy należą do państwa polskiego i jako tacy winni spełniać rozkazy swych władz, a te władze zarządziły prowadzenie ksiąg w języku polskim. Pan Calonder przekroczył zatem ramy swej działalności.

Ale niemiecki „Volksbund" uczepił się rozporządzenia p. Calondera i oddał sprawę do Ligi Narodów. Podobno rządowi ze względu na ciągłe nieprzyjemności staje się działalność p. Calondera powoli niewygodną.

# Uchwalenie budżetu na 1 kwartał budżetowy.

Rząd doręczył w środę do kancelarji sejmowej tak zwane prowizorjum budżetowe za 1. kwartał budżetowy od 1 kwietnia do 1 lipca br. Prowizorjum wynosi 618 miljonów złotych czyli czwartą część preliminarza rocznego, to jest zestawienia przypuszczalnych dochodów i rozchodów. Z tych funduszów, połowa, to jest 309 miljonów, przeznaczoną jest na wydatki budowlane.

# Chadecja przyjmuje znowu Korfantego.

Klub Chrześcijańskiej Demokracji obradował w niedzielę i w poniedziałek nad swem uporządkowaniem się. Klub poselski chadecji będzie liczył 14 posłów. Obecnie zgłosili swe przystąpienie posłowie z Małopolski, którzy wybrani zostali do jedynki, oraz posłowie, wybrani z listy Korfantego. Posłowie zostaną przyjęci, ale na razie odroczono sprawę ich aż do chwili, w której zostaną załatwione sprawy organizacyjne, złączone z ich przyjęciem.

### Niepomyślne wyniki zbiorów w Ameryce

W Niemczech wzrosły ceny żyta o 30 procent.

Na rynkach zbożowych zaznaczyła się ostatnio znaczna zwyżka cen żyta. Zwyżka ta pozostaje podobno w związku z niepomyślnemi wynikami zbiorów w krajach zamorskich. Znaczna zwyżka cen żyta w Chicago wywoła zwyżkę cen zboża we wszystkich krajach europejskich m. in. w Niemczech, gdzie ostatnio ceny podskoczyły blisko o 30 proc.

### Oziminy częściowo wymarzły.

Wiadomości o częściowem wymarznięciu ozimin potwierdzają się. Z różnych stron donoszą o zupełnem wymarznięciu ozimego jęczmienia i pszenicy, w niektórych okolicach temu samemu losowi uległo również żyto.

## WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

### Prezes ministrów benedyktynem.

Pod koniec ubiegłego roku prasę całego świata obiegła wiadomość, że Lu Tseng Tsiang, prezes ministrów chińskich, wstąpił do zakonu benedyktynów.

Roztrzygającem dla powołania jego było spotkanie w opactwie benedyktyńskiem św. Andrzeja w pobliżu Brügge w Belgji wracających z Rzymu do ojczyzny nowo - wyświęconych biskupów chińskich. Lu Tseng Tsiang był wówczas posłem chińskim w Bernie. W maju 1927 r. zrzekł się tego stanowiska. Polecił przewieźć śmiertelne szczątki swej małżonki z Locarno do Laeken i wstąpił do opactwa św. Andrzeja w charakterze kandydata. W trzy miesiące poźniej, w dniu 4 października 1927 r. otrzymał habit św. Benedyktyna.

## Pośmiertne wspomnienie.

Dnia 14 marca r. b. w cichy wieczór marcowy ułożyła się do snu wiecznego ś. p. Godzisława z Łyskowskich Donimirska w majątku Żegotki na Kujawach. Zacna to była matrona, nie wiem, czy w całej Polsce znajdzie się druga taka Polka! Dla słabego zdrowia nie brała już od kilku lat udziału w publicznej społecznej pracy, ale modły jej szły co dziennie do tronu Królowej Korony Polskiej za Ojczyznę. — Patrjotyzm jej życia codziennego prawej Polki — promieniował na całą okolicę. Jak sama wyraziła się raz do swej przyjaciółki, już od trzeciego roku życia, gdy matka nauczyła ją pacierza, ani jeden dzień nie minął, aby się nie modliła za Ojczyznę. — Przez całe życie kupowała tylko u Polaków, a gdy Czeszki wprowadziły telegramy narodowe ona prosiła ś. p. Władysława Łabińskiego ówczesnego redaktora „Dziennika Poznańskiego", aby jak najprędzej zajął się drukowaniem narodowych telegramów w Polsce. Gdy zaś „Niemiecka Kolonizacja" w powiecie brodnickim zaczęła wykupywać ziemię polską, ona troszcząc się o tę ukochaną nad wszystko ziemię wraz ze swemi siostrami i ś. p. Marją Butkowską z Jaguszewic zakłada pierwszy związek Ziemianek — Obywatelek — w celu bronienia ziemi polskiej przed zachłannością niemiecką. Zacna Córka Ziemi Pomorskiej — szłaś przez całe życie — śladami idei narodowych Twego wielkiego Ojca ś. p. Ignacego Łyskowskiego z Mileszew. Niech Ci Bóg da nagrodę w niebie za życie Twoje tak przykładne i tak budujące. Cześć niech będzie Twej pamięci.

D.

## Komunikat Związku Cegielń.

Po rozpatrzeniu sprawy kształtowania się cen cegły, roczne Walne Zebranie Związku Cegielń dn. 13. 3. 1928. stwierdza co następuje:

1) Cena cegły, poczynając od września 1927 pozostaje niezmienioną i wacha się pomiędzy zł 75 — 82 za 1000 sztuk loko plac cegielnia, zależnie od gatunku cegły.
2) Ceny te uznane są przez instytucje rządowe za normalne na konferencji dnia 7. listopada 1927 w Warszawie.
3) Ceny te Związek Cegielń stabilizował pod warunkiem stabilizowania taryfy robotniczej, kosztów węgla i przewozu, i pomimo niezwykłej konjuktury i zupełnego braku cegły na rynku, ceny te pozostają niezmienne.
4) Cena cegły waha się w Niemczech i Czechosłowacji pomiędzy Rm. 45 — 52, jest więc znacznie wyższą, od ceny naszej.
5) Firmy, trudniące się sprzedażą materjałów budowlanych, które zakupiły większe partje cegły oraz część przyszłej produkcji, kształtują cenę cegły i w tej sprawie jak Związek tak i przemysłowcy ceramiczni są bezsilni i żadnego wpływu mieć nie mogą.

Wobec tego uchwalono:

1) Cegłę handlarzom nie sprzedawać, o ile to tylko możliwe,
2) zalecić w sprawie kupna cegły zwracać się tylko bezpośrednio do cegielń,
3) wydać o tem odpowiedni komunikat w prasie.

Związek Cegielń w obwodzie dolnej Wisły Tow. zap.

## Z WOJEWÓDZTWA.

CHOJNICE, dnia 29 marca 1928 r.

**— Dworzec chojnicki w nowej szacie.** Na dworcu naszym pracuje już od kilku tygodni 6 monterów z Gdańska przy pomocy tutejszych sił roboczych kolejowych nad zaprowadzeniem światła elektrycznego wraz z nowoczesnemi urządzeniami. Zaprowadza się i przeprowadza nowe instalacje wzdłuż całego dworca i w salach dworcowych. Na peronach będzie, jeżeli się nie mylimy, 16 słupów z lampami elektrycznemi, które naszemu dworcowi dadzą wieczorami wygląd wielkiego miasta w oczach przyjeżdżających podróżnych. Poczekalnie otrzymają również więcej światła. Jednem słowem przybierze nasz dworzec zupełnie nowoczesną postać. Kosztować to jednak będzie około 90 tysięcy zł. skarb polski. Prace wykonuje berlińsko - gdańska firma Siemensa przy pomocy niemieckich monterów gdańskich. Prace te otrzymała firma drogą najtańszej oferty. Prawdać to, ale prawda jest i to, że cena podana w ofercie w toku robót zwykle się podnosi. Tak jest i w tym wypadku, bo pierwotnie miała cena wynosić 70 tys. Kto wie, czy za obecne tysiące nie byłaby tych robót conajmniej równie dobrze wykonała polska firma z Bydgoszczy lub Poznania, a mielibyśmy tu wówczas polskich monterów i niewątpliwie tańszych od Gdańszczan. Byłoby się obyło bez szemrania na widok obcych rąk roboczych, w obec braku zajęcia dla pracowników tutejszych. (s)

**— Egipskie ciemności** zapanowały w środę wieczorem na dworcu i trwały przez blisko 15 minut, począwszy od godz. 8 min. 10. Przyczyną było krótkie spięcie elektryczne. Narobiło się dużo rozgwaru, ponieważ wypadek wydarzył się wśród największego ruchu pasażerskiego. Winę przypisywano pokątnie monterom gdańskim, których tu jest 6 i którzy biorą coprawda wielkie pieniędze za sporządzanie instalacji, bo po 14 guldenów i 6 zł. na dzień, ale w tym wypadku oni niewinni. Swoją drogą nie można się dziwić, że gniew bierze tych, którzy widzą, jak się sprowadza do nas kosztowne niemieckie siły, gdy u nas tańszych sił odpowiednich byłoby dosyć, gdzie w dodatku bezrobocie dotkliwie uczuwać się daje. (s)

**— Uniwersytet Powszechny Związku Obrony Kresów Zach.** Uroczyste zakończenie obecnego kursu odbędzie się w sobotę, 31. marca, o godz. 4 po południu w auli Państwowego Gimnazjum. Program uroczystości:

1) Śpiew chóru gimnazjalnego, 2) zagajenie, 3) sprawozdanie z działalności Uniwersytetu, 4), przemówienie delegata Dyrekcji Okręgu Pomorsk. Z. O. Kr. Z., 5), przemówienia przedstawicieli władz i organizacyj, 6), rozdanie zaświadczeń słuchaczom Uniw. Pow., 7), śpiew z towarz. orkiestry.

Szanowne Obywatelstwo zapraszamy uprzejmie na tę uroczystość.

Dr. Korzeniowski
Kier. Uniw. Pow.

**— Subwencja dla bezrobotnych.** Urząd Wojewódzki przekazał tut. Magistratowi jednorazową subwencję dla bezrobotnych w kwocie 2550 zł. Wczoraj, w środę, tut. Magistrat podzielił ową kwotę pomiędzy bezrobotnych, udzielając im artykułów żywnościowych.

Rodzina większa otrzymała 175 kg. kartofli, 3 kg. fasoli, $7^1/_2$ kg, mąki, 2 kg. słoniny i 9 bochenków chleba. Rodzina mała otrzymała 100kg. kartofli, 2 kg. fasoli, 5 kg. mąki, $1^1/_2$ kg. słoniny, i 7 bochenków chleba,

# OSTATNIE WIADOMOŚCI.

### Minister Zaleski w Królewcu.

W czwartek wieczorem wyjechał minister przez Białystok i Grajewo do Królewca w otoczeniu delegacji polskiej dla wzięcia udziału w rokowaniach z Litwą.

### Minister Chamberlain w Polsce.

Miarodajne Koła ogłaszają, że angielski minister spraw zagranicznych Chamberlain odwiedzi Polskę, prawdopodobnie we wrześniu po obradach w Lidze Narodów.

### Pół miljarda na budowę.

W zeszłym roku wydano na budowle około 300 miljonów zł. W tym roku dojdzie suma wydatków na budowy i rozbudowy domów i gmachów do pół miljarda zł.

### Związek Ludowo - Narodowy zmienił się.

Związek Ludowo-Narodowy zmienił się na Klub Narodowy.

### Wieża Karola Wielkiego zawaliła się.

W mieście Tours we Francji zapadła się w nocy na wtorek wieża Karola Wielkiego, pochodzącego z 8 wieku po Chrystusie. Była to pozostałość z katedry, zbudowanej przez Karólu Wielkiego, w której spoczęły prochy jego małżonki Wilhelminy.

### Hiszpanja a Liga Narodów.

Prezes hiszpańskich ministrów Primo de Rivera oświadczył do korespondenta paryskiego dziennika „Excelsior", że Hiszpanja już na następnem posiedzeniu Ligi Narodów domagać się będzie dla siebie miejsca w Radzie Ligi Narodów. Prezes ministrów uda się prawdopodobnie we własnej osobie do Genewy.

### Wybory do parlamentu we Francji.

Wybory do parlamentu we Francji odbędą się 22 kwietnia, a wybory uzupełniające 29 kwietnia.

### Wstrząsy podziemne.

Z Włoszech donoszą, że w poniedziałek odczuto silne trzęsienie ziemi w miejscowościach Undine i Treviso. Na wyspie Batawji w Azji rozpoczyna swą działalność słynny wulkan Krakatau. W ostatnich dniach było 37 silnych wstrząsów.

### Burze w Ameryce.

Ze San Francisco w Kalifornji donoszą, że powódź zalała tam dalsze 3 miejscowości, za to z miejscowości Reno i Sacramento wody ustąpiły. Kilka osób znalazło w nurtach wody śmierć. Setki osób są bez dachu nad głową. W Stanie Georgia szaleją straszne huragany, które wyrządziły ogromne szkody.

### Znowu upadek samolotu.

W drodze z Arizony do Meksyku w pobliżu miejscowości Toluca spadł samolot amerykański. 3 amerykanów poniosło śmierć.

Samotni odebrali 50 kg. kartofli, 3 kg. fasoli, 2 kg. mąki, 1 kg. słoniny, i 2 bochenki chleba.

Miasto nasze posiada obecnie 86 rodzin bezrobotnych, i to 21 wielkich, 42 małych i 23 samotnych. Należy się spodziewać, że wkrótce ilość bezrobotnych się zmniejszy.

**— Z Banku Ludowego.** Wczoraj po południu o godzinie 6-tej odbyło się w salce hotelu Engla walne zgromadzenie członków Spółdzielni. Dla braku miejsca podamy sprawozdanie w jutrzejszym numerze.

**— Za nielegalne przekroczenie granicy** został przytrzymany i odstawiony do sądu Czaplewski Anastazy. Wydalony został z Niemiec niejakiś Mokwiński Teofil i to za nielegalne przekroczenie granicy.

**— Kradzież gołębi i królików.** W środę, 28 b. m., policja przytrzymała dwóch osobników młodocianych M. J. i Ch. A. z Chojnic, którzy się mieli dopuścić kradzieży gołębi i królików na szkodę gospodarza p. N. z Pawłówka.

**— Otwarcie składów w niedziele.** Związek Towarzystw Kupieckich na Pomorzu przypomina, że w myśl ustawy o czasie pracy w handlu i przemyśle w niedzielę dnia 1 kwietnia b. r. składy mogą być otwarte od 1—6-tej po połud., jako w ostatnią niedzielę przed Świętami Wielkiej Nocy.

**— Krysia Leśniczanka.** Taki tytuł nosi wspaniały komedjo-dramat w 10 wielkich aktach, osnuty na motywach słynnej operetki Bernarda Buchbindera i Jerzego Jarno. Obraz ten jest odzwierciedleniem przepychu życia dworu wiedeńskiego. Role główne kreują Lya Mara i Hary Liedtke. Przepiękny film ten pełen subtelnego uroku i serdecznego humoru, wyświetla kino "Nowości" w czwartek i piątek, 29 i 30 bm.

**— Baczność ochotnicy.** Władze wojskowe komunikują, że zgłaszać się mogą do służby wojskowej ochotnicy roczników 1908, 1909 i 1910 Zgłoszenia należy wysyłać do P. K. U. najpóźniej do 1 lipca br. Ochotnicy zaciągani zostaną do służby czynnej razem z poborowymi.

**Czarnowo,** pow. chojnicki. (Pożar.) Zaledwie przebrzmiały echa olbrzymiego pożaru w sąsiednich Czyczkowach, to już w dniu 22 bm. między godz. 12 i 1 w nocy wowstał w zagadkowy sposób również ogień w zagrodzie p. St. — Ogień wybuchł rzekomo na poddaszu, przyległej do domu mieszkalnego kuchni. W momencie ukazania się pierwszych języków płomiennych, wrócił właśnie p. St. z żoną do domu i wszczął alarm. Podjęta natychmiast energiczna akcja ratunkowa ze strony lokatorów i domowników, zdołała wkrótce pożar zlokalizować. Straty są minimalne. (b)

**Bysław,** pow. tucholski. (Wojacy przy pracy.) Staraniem zarządu Tow. Powstańców i Wojaków, w skład którego wchodzi wójt p. Finc jako prezes, p. Kamiński — zast. p. Zyduch — sekretarz, Fr. Glazile skarbnik, Albin Glazik komendant, nauczyciel Balewski ref. oświaty, przygotowuje się tutejsze Tow. do sprawienia sobie własnego sztandaru wojackiego, którego zamówienie niebawem nastąpi; zaś uroczyste poświęcenie ma się odbyć w porze letniej. (c)

— (Z życia spółdzielczego.) Ostatnio odbyło się walne zebranie istniejącej tutaj Kasy Stefczyka. Kasa w minionym roku gospodarczym osiągnęła poważnych obrotów, bo kwotę 177.000 złotych. Dotychczasowy zarząd Kasy jak i rada nadzorcza uległy zmianie o tyle, że obecny skład zarządu tworzą: pp. Leon Sterc — przewodniczący, Finc — zast. Kaminś — kasjer Franc. Antoni Glazik człone zarządu; zaś do rady nadzorczej wchodzą: pp. Franciszek Stachowicz, Piotr Steppa, Jan Kniec, Franc. Glazik, Antoni Jeraszewski i Józef Ciżmowski. (c)

**Nowe Suminy** pow. tucholski. (Konferencja nauczycielska.) Ostatnia konferencja nauczycielska rejonu Cekcyn odbyła się w miejscowej szkole, przy udziale pow. inspektora szkolnego p. Zdeka z Tucholi, pod przewodnictwem p. Nagórskiego kier. szkoły z Cekcyna. Pierwszą lekcję przeprowadziła nauczycielka Stanowska, drugą nauczyciel p. Kilichowski. Referat na temat „Karność i kary w świetle współczesnej pedagogiki" wygłosił nauczyciel p. Nowak z Brzoziego. (c)

**Pruszcz** pow. świecki. (Wśród pszczelarzy). Ubiegłej niedzieli odbyło się w „Zamku" posiedzenie Tow. Pszczelniczego na Prusz i okolicę. Obrady zaga prezes Tow. p. Hoppe. Szczegółowe sprawozdanie z jednodniowego kursu pszczelniczego, zadawali prezes p. Hoppe i sekretarz p. Szmidt. Na tem temat tem wywiązała się ożywiona dyskusja. Członkowie zamawiali cukier dla podkarmienia pszczół. Ponadto szereg spraw bieżących zostało załatwionych. (c)

**Laskowice.** (Klub kawalerów.) Powstał tu ostatnio Klub Kawalerów, do którego dużo członków się zapisało. Zadaniem Klubu jest pielęgnowanie honoru kawalerskiego, ponadto ćwiczenia ducha i ciała. (c)

**Grudziądz.** (Zjazd Wojaków i Powstańców). W niedzielę 25. bm. odbył się na sali „Domu Towarzystw" zjazd Wojaków i Powstańców okręgu grudziądzkiego. Bardzo licznie przybyli delegaci Tow. Wojaków, nawet z najodleglejszych zakątków, powiatów: grudziądzkiego, chełmińskiego i świeckiego. Przybyło około 150 osób na zjazd, by radzić nad dalszym rozwojem Tow. Pow. i Wojaków. Marszałkiem zjazdu wybrano p. Hądzlika kapitana rez. z Chełmna. Kolejno przemawiali członkowie zarządu okręgowego, wojskości; zaś w dyskusjach delegaci licznie zabierali głos. Rozdano dyplomy dla najlepszych strzelców poszczególnym towarzystwom. Zaznaczyć również wypada, iż Okręg liczy przeszło 100 towarzystw, z około 5 500 członkami.

Co do ilości towarzystw jak i członków w okręgu, przoduje obwód (powiat) świecki. W drodze losowania ustąpiło czterech członków zarządu okręgowego, jednak ci zostali jednogłośnie nadal wybrani. Są nimi sekretarz p. Andrzejewski, skarbnik p. Domański, ref. osw. p. Ziołkowski, oraz p Chełmicki jako członek zarządu. Ponadto wybrano komendanta okręgowego, w osobie por. rez. p. Betyna z Grudziądza, na zastępcę wybrano p. Kolaniczyka z Jeżewa. Ponadto wybrano 12 delegatów na odbyć się mający zjazd Związku. Pozatem załatwionych zostało szereg rozmaitych spraw związanych z organizają Przysposobienia Wojskowego. Odśpiewaniem „Roty" zakończono zjazd. Z nową otuchę i zapałem do pracy, rozjechali się delegaci do swych kół. (c)

**Lipusz,** pow. kościerski. (Misja św.) W poniedziałek, 26 bm. zakończyła się tu misja św., która trwała od czwartku ub. tygodnia. Kazania i nauki wygłaszał misjonarz — Franciszkanin. Ludność tutejszej parafji gremjalnie uczęszczała na nauki, przybywali nawet wierni z dalszych parafji. Uznanie się należy ks. prob. Dorszyńskiemu, za którego staraniem misja się tu odbyła.





## Giełda Płodów Rolnych w Poznaniu

Warunek: handel hurt. fr. st. załad. ładunki wagon. dostawa zaraz za 100 kg. w złotych.

| | |
|---|---|
| Żyto | 45,50—47,00 |
| Pszenica | 54,00—55,00 |
| Jęczmień | 36,50—38,50 |
| Jęczmień brow. | 41,50—43,00 |
| Owies | 38,50—40,50 |
| Mąka ż. 65% wł. work. | 68,00— |
| Mąka ż. 70% wł work. | 66,00— |
| Mąka p. 65% wł. work. | 75,00—79,00 |
| Ospa pszenna | 32,00—33,00 |
| Ospa żytnia | 32,00—33,00 |
| Ziemniaki jadalne | — |
| Ziemniaki fabryczne | 6.10—6.30 |
| Groch polny | 46,00—51.00 |
| Groch jad. Victorja | 60,00—82,00 |
| Koniczyna szwedzka | 290,00—350,00 |
| Koniczyna biała | 180,00—280,00 |
| Słoma żytnia prasow. | — |
| Siano luźne | — |
| Lubin niebieski | 22,50—23,50 |
| Łubin żółty | 24,00—25,00 |
| Wyka lat. i peluszka | 31,00—34,00 |

Ogólne usposobienie spokojne, podaż żyta zwiększona. Uwagi: Jęczmień brow. o wadze wyższej niż stand. ponad not. Koniczyny wybor. w ziarnie, kolorze i czystości ponad notowania.

## RUCH w TOWARZYSTWACH.

— **Stow. Kat. Młodzieży Żeńskiej.** Dziś, w czwartek dnia 29 bm. o godz. 8 wieczorem w szkole Powszechnej zebranie plenarne. Przybycie wszystkich drb. konieczne.

„Sprawie Służ". Zarząd.

**Baczność! Związek Kolejarzy Z. Z. P.** W niedzielę, dnia 1. 3. odbędzie się zebranie miesięczne w lokalu p. Jażdżewskiego. O liczny udział prosi

Zarząd.

**Nadzwyczajne Zebranie Członków Teatru Ludowego w Chojnicach** odbędzie się dnia 3 kwietnia br, od godz. 8-mej wieczorem w lokalu p. Kaletty. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy, pomiędzy innemi zmiana statutu i wybory członków zarządu. Obecność wszyskich członków konieczna. Goście i sympatycy „Teatru Ludowego" mile widziani. Uwaga! Członkom T. L., którzy nie wpłacili jeszcze składek członkowskich, oraz osobom chcącym się zapisać do Tow., podajemy do wiadomości, że w tym dniu Zarząd już od godz. 7 załatwia wszelkie sprawy w zakres ten wchodzące.

Zarząd Stow. Teatru Lud. w Chojnicach.

**Zebranie Akuszerek.** Dnia 10 kwietnia odbędzie się o godz. 10—11-tej w Starostwie główne zebranie Akuszerek na pow. Chojnice. Na porządku dziennym wybranie nowego Zarządu.

Zarząd Akuszerek.

**Tow. Oświaty Silno** zwołuje na dzień 1. IV. 28 o godz. 5-tej po połud. zebranie miesięczne u pana Janoszka. Po zebraniu Tow. Oświaty, nastąpi zebranie Tow. Pow. i Wojaków, na które należy bezwzględnie przybyć ponieważ są ważne sprawy. Zarząd Tow. Oświaty i Tow Pow. i Wojaków.

### Kłodawa.

**Zebranie Tow. Powstańców i Wojaków** odbędzie się w niedzielę d. 1. IV br. o godz. 4 po poł. w lokalu zebrań. Porządek obrad następujący: 1. Zagajenie, 2. strzelnica, 3. sztandar, 4. sprawy bieżące, 5. wolne głosy, 6. zakończenie. Przybycie wszystkich członków jak i sympatyków konieczne. Wolność!

Zarząd.



Zamawiam niniejszem pismo

**„Dziennik Pomorski"**

**z Chojnic**

**na miesiąc kwiecień**

proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 1 miesięczną z opłatą pocztową razem **2,89 złotych**

________ dnia ________ 1928

imię i nazwisko ________

miejscowość ________

ulica ________

pokwitowanie poczty ________

Zamawiam niniejszem pismo

**„Dziennik Pomorski"**

**z Chojnic**

**na II. kwartał**

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 3 miesięczną z opłatą pocztową razem **8,67 złotych**

________ dnia ________ 1928

imię i nazwisko ________

miejscowość ________

ulica ________

pokwitowanie poczty ________

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 18. — Pocztowe konto czekowe 201 032 — Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice, Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice. — Tel. 44. Adres telegr. „Dzien. Pom". — Skrzyt. poczt. 33. — Za redakcję odpow. Kazimierz Klos w Chojnicach — Drukiem i nakładem drukarni „Dzien. Pom". w Chojnicach. Wydawca Wład. Juljusz Schreiber